

IX.10

Aanpassing procedure voordracht ledengeneeskundigen bij de tuchtcolleges

De KNMG heeft in 1999 een procedure gemaakt voor het voordragen van leden-geneeskundigen bij de tuchtcolleges. Daarbij staat centraal dat bij een voordracht wordt toegezien op het voldoen aan een aantal kwaliteitscriteria die essentieel zijn voor het goed kunnen vervullen van deze verantwoordelijke functie. De procedure is gepubliceerd in Medisch Contact nr. 2-2000 p. 68-69. Naar aanleiding van deze publicatie is een aantal kritische reacties van leden ontvangen welke betrekking hadden op het toetsingscriterium dat de kandidaat geen tuchtmaatregel opgelegd gekregen mag hebben c.q. krijgen (het tweede bolletje onder de toetsingscriteria). Men vond deze eis, welke men als een soort 'veroordeling voor het leven' ervaart, wel erg zwaar. De betreffende arts zou mogelijk door een ander college of in hoger beroep anders (lichter) beoordeeld kunnen zijn. Voorts hangt het van de klager af of al dan niet een klacht wordt ingediend en zou een collega in een vergelijkbare 'situatie' vrijuit kunnen gaan. Hierover is contact geweest met de voorzitters van de tuchtcolleges en het federatiebestuur KNMG. Dit heeft geresulteerd in schrapping van genoemd toetsingscriterium en opnemning van de volgende aanvulling onderaan de toetsingscriteria: 'per geval wordt bekeken of er nog andere beletselen zijn die een voordracht in de weg staan. Zware maatregelen als een schorsing, een gedeeltelijke ontzegging of doorhaling van de inschrijving in het BIG-register impliceren dat de arts in geen geval voor een voordracht in aanmerking komt'. De aangepaste procedure wordt hieronder in zijn geheel afgedrukt.

Inleiding

De tuchtrechtspraak voor artsen en een zevental andere beroepsgroepen is geregeld in de Wet op de Beroepen in de Individuele Gezondheidszorg (Wet BIG, in werking getreden op 1 december 1997) en het Tuchtrechtbesluit BIG. De tuchtrechtspraak wordt in eerste aanleg uitgeoefend door een regionaal tuchtcollege (in Groningen, Zwolle, Amsterdam, Den Haag en Eindhoven) en in beroep (alleen) door het centraal tuchtcollege in Den Haag. De plaats waar de aangeklaagde woont is in principe bepalend voor de vraag welk tuchtcollege bevoegd is. Onlangs heeft het federatiebestuur ingestemd met een procedure voor het voordragen van leden-geneeskundigen bij de tuchtcolleges. Kern daarvan is dat bij de voordracht wordt toegezien op het voldoen aan een aantal kwaliteitscriteria die essentieel zijn voor het goed kunnen vervullen van deze verantwoordelijke functie. Mogelijk kan daarmee tegemoet gekomen worden aan de nog wel eens geuite kritiek op tuchtrechterlijke uitspraken met name waar het gaat om praktische houdbaarheid, vakkundigheid en nuancering. De procedure is afgestemd met de achterban en de voorzitters van de tuchtcolleges en is gefiatteerd door het federatiebestuur.

Samenstelling en benoeming leden tuchtcollege

In een regionaal tuchtcollege hebben twee rechtsgeleerde leden zitting van wie één tevens voorzitter is en drie leden-beroepsgenoten en hun plaatsvervangers. Tevens heeft het college een secretaris-jurist. In het centraal tuchtcollege zitten drie rechtsgeleerde leden van wie één voorzitter is, twee leden-beroepsgenoten en hun plaatsvervangers en een secretaris-jurist. De voorzitter en zijn plaatsvervanger worden bij Koninklijk Besluit op voordracht van de ministers van VWS en Justitie voor het leven benoemd. Ook de secretarissen en hun plaatsvervangers worden op voordracht van de ministers van VWS en Justitie bij Koninklijk Besluit benoemd. De rechtsgeleerde leden en de leden-beroepsgenoten en hun plaatsvervangers worden bij Koninklijk Besluit op voordracht van de minister van VWS voor zes jaar benoemd. Zij zijn herbenoembaar. Voor alle leden geldt een leeftijdsgrens van 70 jaar. In tegenstelling tot de vroegere wetgeving heeft de KNMG ingevolge de Wet BIG geen directe betrokkenheid meer bij de benoeming van artsen maar in de praktijk wordt de beroepsorganisatie altijd geraadpleegd door de tuchtcolleges. Daarbij wordt de navolgende procedure gevolgd.

Procedure voordracht leden-geneeskundigen

Zodra bij een tuchtcollege een vacature in zicht is of uitbreiding gewenst is van het aantal leden-geneeskundigen, vindt overleg plaats tussen de KNMG en het betreffende tuchtcollege. Tijdige melding, bij voorkeur met een minimale termijn van drie maanden, is nodig. Meent het tuchtcollege of de KNMG een of meer geschikte kandidaten gevonden te hebben, dan wordt na afstemming deze perso(o)n(en) - nog vóórdat hij of zij benaderd wordt - getoetst op aanvaardbaarheid voor beide instanties. In de praktijk betekent dit, dat het secretariaat van de KNMG altijd overlegt met de betrokken beroepsvereniging en, via deze, met de betreffende wetenschappelijke vereniging. Zodra alle betrokken instanties zich gezamenlijk in een voordracht kunnen vinden, wordt de kandidaat door de voorzitter van het college benaderd en wordt de functie toegelicht. Daarvóór is dat ongewenst omdat betrokkene nog afgewezen kan worden. Indien de kandidaat zich bereid verklaart zorgt de KNMG zo spoedig mogelijk voor de officiële aanbeveling aan VWS waarna vervolgens benoeming bij Koninklijk Besluit volgt.

Toetsingscriteria

Om in aanmerking te komen voor benoeming als lid-geneeskundige van het tuchtcollege wordt getoetst aan de volgende kwalificaties c.q. criteria:

- *Inschrijving in het BIG-register alsmede in een van de specialistenregisters van de KNMG (te weten van huisartsen, verpleeghuisartsen, sociaal-geneeskundigen of medisch specialisten) danwel toetsing aan de vraag of de betreffende arts voldoet aan voor de beoordeling van tuchtzaken relevante kwalificaties.*

Toelichting: bekwaamheid en deskundigheid van de kandidaat binnen het betreffende specialisme staan hierbij centraal. Het laatste onderdeel van dit criterium doelt op de mogelijkheid dat bijvoorbeeld ook basisartsen lid-geneeskundige bij het tuchtcollege kunnen worden mits zij ook voldoen aan de hierna volgende criteria.

- *Het beschikken over actuele praktijkervaring gedurende minimaal vijf jaar in ten minste halftime werkverband.*

Toelichting: op het moment van benoeming dient de kandidaat direct voorafgaande aan de benoeming minimaal vijf jaar voor ten minste 50% werkzaam te zijn binnen zijn of haar specialisme en dat nog gedurende ten minste drie jaar. Ook bij herbenoeming geldt de eis van praktiseren binnen het betreffende specialisme.

Het tussentijds beëindigen van de praktijk brengt met zich mee dat het lid-geneeskundige aftreedt op het moment dat deze geschrapt wordt in het betreffende register.

- *Het kunnen uitdragen van een objectieve genuanceerde visie en discipline overstijgend kunnen denken.*

Toelichting: naast kennis van (uiteenlopende) medisch-technische en behandelcapaciteiten op het eigen vakgebied dient de kandidaat ook te beschikken over een brede kijk op de medische beroepsuitoefening en de daarmee samenhangende ethiek. Men moet immers ook kunnen mede-oordelen over zaken die niet direct het eigen vakgebied betreffen. Bij- en nascholing, ook vanuit de eigen beroepsorganisatie, zullen hier meer een plaats moeten krijgen.

- *In het licht van een zo evenwichtig mogelijke samenstelling van het tuchtcollege wordt bij de voordracht van een lid-beroepsgenoot gelet op spreiding naar apotheekhoudend en niet-apotheekhoudend (leden-huisartsen), spreiding naar meer praktische danwel wetenschappelijke kwalificaties, spreiding naar geslacht en spreiding binnen de regio.*

Toelichting: in het kader van het laatste bestaat tevens de mogelijkheid dat een lid-beroepsgenoot van een ander tuchtcollege als deskundige bij een specifieke zaak door het college wordt betrokken. Bij de benoeming van het lid-beroepsgenoot zal het tuchtcollege deze wijzen op de mogelijkheid zich te verschonen danwel te worden gewraakt indien door bij deze bekende feiten of bepaalde omstandigheden de rechterlijke onpartijdigheid in het geding zou kunnen zijn.

Daarnaast wordt ook gekeken of zich geen strijdigheid voordoet met andere functies die de kandidaat reeds vervult. Strijdigheid kan zich bijvoorbeeld voordoen in het geval de kandidaat bestuurslid is van een wetenschappelijke of beroepsvereniging. Voorts wordt per geval bekeken of er nog andere beletselen zijn die een voordracht in de weg staan. Zware maatregelen als een schorsing, een gedeeltelijke ontzegging of doorhaling van de inschrijving in het BIG-register impliceren echter dat de arts in geen geval voor een voordracht in aanmerking komt.

Ten slotte, het lidmaatschap van de KNMG/beroepsvereniging is geen toetsingscriterium.